

Рейтинговий звіт BRSP 003-009 short про оновлення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	м. Бориспіль
Тип кредитного рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	оновлення
Дата визначення:	04.12.2007 р.
Дата оновлення:	02.12.2011 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaA
Прогноз кредитного рейтингу:	стабільний

Наданий у результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Висновок рейтингового агентства щодо рівня кредитного рейтингу

Кредитний рейтинг позичальника ґрунтується на результатах аналізу протягом 2010 року та I півріччя 2011 року економічних та фінансових показників, даних щодо демографічної ситуації, стану ринку праці, інформації відносно боргових зобов'язань міста, наявної у розпорядженні комунальної власності та перспективних планах на майбутнє.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, наданій самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Історія кредитного рейтингу

Дата	04.12.2007	10.06.2008 – 21.06.2011	02.12.2011
Рівень рейтингу	uaA	uaA	uaA
Прогноз	стабільний	стабільний	стабільний
Рейтингова дія	визначення	підтвердження	підтвердження

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом **uaA** характеризується високою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності означає чутливість до впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Рівень кредитного рейтингу м. Борисполя підтримується:

- зростанням доходної частини бюджету міста та збереженням достатнього рівня бюджетної забезпеченості в I півріччі 2011 року, який суттєво перевищує середнє значення по країні, а також відповідні показники більшості міст України з аналогічним адміністративно-територіальним статусом та сумірною чисельністю населення;
- географічним положенням міста, яке розташоване на відстані 35 км від м. Києва та поблизу якого знаходиться найбільший міжнародний аеропорт України – ДП «МА «Бориспіль» та підприємства, які розташовані на його території (найбільші роботодавці регіону, що формують значну частину податкових та неподаткових надходжень до міського бюджету);
- помірним рівнем прямого боргового навантаження на бюджет міста;
- покращенням соціально-економічного розвитку міста, що позитивно впливає на збалансованість бюджетних показників.

Рівень кредитного рейтингу м. Борисполя обмежується:

- низьким рівнем диверсифікації надходжень до міського бюджету за джерелами наповнення;
- високим рівнем зношеності об'єктів інженерної, транспортної інфраструктури міста та житлового фонду і необхідністю здійснення значних капітальних вкладень у їхнє відновлення.

Резюме

Цей аналітичний звіт розкриває основні зміни, які відбувалися протягом 2010 року та I півріччя 2011 року в соціально-економічній та фінансовій сферах міста Борисполя та оцінку (через процедуру оновлення рейтингу) їхнього впливу на спроможність Бориспільської міської ради виконувати свої боргові зобов'язання.

Соціальна сфера та економіка міста

Основні показники соціально-економічного розвитку міста у 2007-2010 рр. та I півріччі 2011 року наведено у таблиці нижче.

Основні показники соціально-економічного розвитку м. Борисполя¹

Показник	Од. виміру	2007	2008	2009	2010	I півр. 2011	Темп росту*, %
Чисельність наявного населення (на кінець періоду)	тис. осіб	56,7	56,9	57,6	58,3	58,4	100,1
Середньомісячна заробітна плата	грн.	2 201,0	2 853,3	3 465,9	4 045,0	4 451,0	110,0
Заборгованість з виплати заробітної плати (на кінець періоду)	тис. грн.	0,0	0,9	1,4	1,5	1,0	67,0
Обсяг реалізації продукції у відпускних цінах	млн. грн.	436,5	532,1	548,7	563,6	271,4	95,9
Інвестиції в основний капітал	млн. грн.	786,0	844,9	644,4	619,4	216,6	42,2
Прямі іноземні інвестиції (на кінець періоду)	млн. дол. США	44,9	59,2	72,3	105,3	131,3	124,7
Зовнішньоторговельний оборот	млн. дол. США	320,7	542,6	502,1	785,3	435,5	136,9
Введено в експлуатацію житла	тис. кв. м	47,0	29,6	23,9	46,2	16,3	80,3
Обсяг роздрібного товарообороту	млн. грн.	436,1	593,5	1 137,4	1 431,3	952,8	158,4

* темп росту показника за I півр. 2011 року до відповідного періоду 2010 року або показника на 01.07.2011 р. до даних на 01.01.2011 р.

Джерело: Відділ економіки Виконавчого комітету Бориспільської міської ради

Населення, трудові ресурси та ринок праці

Збільшення чисельності населення, притаманне м. Борисполю протягом аналізованого періоду, спостерігалось і у I півріччі 2011 року. Під впливом природного та механічного приросту чисельність наявного населення міста станом на 01.07.2011 р. складала 58,4 тис. осіб.

У I півріччі поточного року ще залишились окремі компанії, які для збереження чисельності працівників, були змушені продовжувати працювати у режимі скороченого робочого дня/тижня або відправляти працівників у відпустки без збереження заробітної плати. Проте кількість таких працівників у I півріччі 2011 року зменшилась, а їх питома вага у середньооблікової чисельності штатних працівників є незначною. Одночасно в місті збільшилась середньомісячна заробітна плата та знизився обсяг заборгованості за її виплатами, що мало позитивний вплив

¹ Деякі кількісні дані, які аналізуються у звіті, наведені після відповідного заокруглення. У зв'язку з цим значення одних і тих же показників, які наводяться в звіті більше одного разу, можуть не збігатися, а підсумкові значення окремих показників можуть не відповідати арифметичній сумі їх складових

на наповнення бюджету. Загалом переважна більшість соціальних індикаторів міста Борисполя перевищує середні значення по Україні.

Промисловість

Промислові підприємства Борисполя у звітному періоді дещо зменшили обсяги реалізації продукції. Але завдяки удосконаленню виробничої інфраструктури міста й випуску високоякісної продукції, промислові підприємства зберігають у звітному періоді свою експортоорієнтованість, про що, зокрема, свідчить зростання обсягу зовнішньоторговельного товарообороту, який залишається значно вищим, ніж у середньому по країні у розрахунку на одного мешканця.

Транспорт

Підприємства транспортного комплексу та суміжних галузей визначають економічний профіль міста, є найбільшими роботодавцями регіону та формують переважну частину податкових і неподаткових надходжень до міського бюджету. У I півріччі поточного року ДП «Міжнародний аеропорт «Бориспіль» та основні суміжні підприємства, що здійснюють діяльність на його території, забезпечили більше третини надходжень до загального фонду бюджету міста без урахування трансфертів, що свідчить про досить високий рівень галузевої концентрації за джерелами наповнення міського бюджету.

Інвестиційно-будівельна діяльність

Протягом I півріччя 2011 року у місті Борисполі спостерігалось зменшення обсягу капіталовкладень у розвиток економіки міста: зменшено обсяги інвестування у промислові підприємства та будівництво. Капіталовкладення у розвиток підприємств транспорту, допоміжних транспортних послуг та зв'язку значно поступаються капіталовкладенням аналогічного періоду минулого року.

Місто Бориспіль зберігає високий рівень інвестиційної привабливості для іноземних інвесторів. Щороку прями іноземні інвестиції в економіку міста збільшуються, у тому числі обсяг інвестицій у розрахунку на 1 мешканця продовжує перевищувати середнє значення по країні.

Житлово-комунальне господарство

У місті зберігається необхідність приведення діючих тарифів на житлово-комунальні послуги до економічно обґрунтованого рівня, а також покращення фінансового-господарського стану житлово-комунальних підприємств. Як і раніше, особові рахунки сплачуються на рівні близькому до 100% від суми нарахувань. При цьому обсяг заборгованості за спожиті житлово-комунальні послуги збільшився,

порівняно із заборгованістю на кінець 2010 року, проте у розрахунку на 1 мешканця залишається на помірному рівні.

Комунальна власність та земельні відносини

Міська влада активно використовує земельні та майнові активи територіальної громади міста для наповнення доходної частини загального фонду. Сукупний обсяг надходжень плати за оренду цілісних майнових комплексів та орендної плати за землю у I півріччі 2011 року склав 11,8 млн. грн., що формує майже 14% доходної частини загального фонду без урахування трансфертів. При цьому обсяг надходжень плати за оренду земельних ділянок збільшився у 1,8 разів.

У I півріччі 2011 року одним з важливих джерел наповнення спеціального фонду бюджету міста залишаються надходження від реалізації земельних ділянок, що перебувають у комунальній власності. Такі надходження за підсумками січня-червня поточного року сформували близько 59% бюджету розвитку міста, кошти якого спрямовуються на будівництво, модернізацію та реконструкцію приміщень житлового та нежитлового фонду.

Бюджет міста

Покращення ситуації у соціально-економічному комплексі м. Борисполя позитивно відбивається на бюджетних показниках. За підсумком I півріччя 2011 року, порівняно з аналогічним періодом минулого року, операційний баланс бюджету міста Борисполя є позитивним, що зумовлено суттєвим випередженням темпів зростання операційних надходжень над темпами зростання операційних видатків.

Протягом січня-червня 2011 року Бориспільська міська рада продовжувала здійснювати операції з тимчасово-вільними бюджетними коштами спеціального фонду бюджету, що дозволило покрити видатки на обслуговування прямого боргу. Фінансовий баланс бюджету міста за результатами I півріччя 2011 року, на відміну попередніх бюджетних періодів, був негативним (0,04 млн. грн.), що було зумовлено перевищенням витрат на обслуговування прямого боргу міської ради над фінансовими доходами.

Капітальні видатки, згідно з новою редакцією Бюджетного кодексу, з початку 2011 року здійснюються виключно за рахунок спеціального фонду. Сальдо капітального балансу бюджету м. Борисполя за підсумками I півріччя поточного року було позитивним.

Для повного та всебічного вивчення показників бюджет міста Борисполя було представлено у форматі бюджетного балансу.

Бюджет м. Борисполя у форматі бюджетного балансу у 2008-2010 рр. та I півріччі 2011 р., тис. грн.

Показник	2009			2010			I півр. 2011		
	заг. фонд	спец. фонд	всього	заг. фонд	спец. фонд	всього	заг. фонд	спец. фонд	всього
Операційні надходження	149 746,0	17 971,6	167 717,6	174 732,8	22 158,8	196 891,6	104 303,9	8 884,3	113 188,2
Операційні видатки	157 953,8	15 974,2	173 928,0	179 919,5	15 766,4	195 685,9	93 963,2	4 827,4	98 790,7
Операційний баланс	-8 207,8	1 997,4	-6 210,4	-5 186,8	6 392,4	1 205,6	10 340,7	4 056,9	14 397,5
Фінансовий дохід	2 724,8	0,0	2 724,8	1 573,8	0,0	1 573,8	568,7	0,0	568,7
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	1 211,8	0,0	1 211,8	1 211,8	0,0	1 211,8	605,9	0,0	605,9
Фінансовий баланс	1 513,0	0,0	1 513,0	362,0	0,0	362,0	-37,2	0,0	-37,2
Поточний баланс	-6 694,8	1 997,4	-4 697,4	-4 824,7	6 392,4	1 567,7	10 303,5	4 056,9	14 360,4
Капітальні надходження	3,8	7 087,3	7 091,1	24,7	5 365,0	5 389,6	1,7	3 327,9	3 329,6
Капітальні видатки	9 392,5	11 860,3	21 252,7	3 154,9	8 970,8	12 125,7	0,0	3 109,7	3 109,7
Капітальний баланс	-9 388,7	-4 773,0	-14 161,6	-3 130,2	-3 605,8	-6 736,0	1,7	218,2	219,9
Баланс після капітальних видатків	-16 083,5	-2 775,6	-18 859,1	-7 954,9	2 786,6	-5 168,3	10 305,2	4 275,1	14 580,3
Надання пільгових кредитів (з урахуванням повернення)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Профіцит/дефіцит	-16 083,5	-2 775,6	-18 859,1	-7 954,9	2 786,6	-5 168,3	10 305,2	4 275,1	14 580,3
Фінансування	16 083,5	2 775,6	18 859,1	7 954,9	-2 786,6	5 168,3	-10 305,2	-4 275,1	-14 580,3
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Бориспільської міської ради

Загалом бюджет міста виконано з профіцитом обсягом 14,6 млн. грн. (у тому числі профіцит загального фонду – 10,3 млн. грн., профіцит спеціального фонду – 4,3 млн. грн.).

Виконання бюджету з профіцитом позитивно вплинуло на ліквідність бюджету. Так, у січні-червні 2011 року показники ліквідності бюджету за загальним та спеціальним фондами перебувають на високому рівні.

Виконання доходної частини бюджету міста

Протягом I півріччя 2011 року спостерігалось збільшення доходної частини бюджету Борисполя, що позитивно вплинуло на бюджетну забезпеченість міста. Так, індикатор бюджетної забезпеченості міста складає 1 674,9 грн. у розрахунку на 1 мешканця, що майже удвічі перевищує середнє значення по країні.

Основним джерелом доходної бази Борисполя є надходження податку з доходів фізичних осіб, які становлять 81,5% доходів загального фонду бюджету без урахування трансфертів. Виконання річного плану за цим податком на рівні 57,8% позитивно вплинуло на динаміку доходів бюджету містав цілому. Надходження плати за землю (другого за обсягом джерела формування доходів загального фонду) за підсумками січня-червня 2011 року збільшились у 1,8 рази, що значною

мірою пояснюється включенням до відрахувань у бюджет міста 100% зазначеного джерела надходжень.

У м. Борисполі зберігається високий рівень бюджетної дисципліни, про що, зокрема, свідчить співвідношення обсягу недоїмки за податками та зборами станом на 01.07.2011 р. до фактично виконаного у січні-червні 2010 року обсягу податкових надходжень бюджету міста – 2%.

ДП «МА «Бориспіль» зберігає статус найбільшого платника податків до місцевого бюджету. У I півріччі 2011 року аеропорт та основні суміжні підприємства, що здійснюють діяльність на його території, забезпечили більше третини надходжень податку з доходів фізичних осіб у частині, що зараховується до бюджету м. Борисполя.

Доходи спеціального фонду в січні-червні 2011 року збільшились на 86%, порівняно з аналогічним періодом 2010 року. При цьому в структурі бюджету розвитку з початку року обліковується єдиний податок, за рахунок чого обсяги доходів бюджету розвитку збільшились в 3,7 рази. Слід зазначити, що податок з власників транспортних засобів було замінено збором за першу реєстрацію транспортного засобу, що призвело до зменшення надходжень податків на власність у 2,8 рази.

Виконання видаткової частини бюджету міста

Затверджений на 2011 рік план за видатками бюджету м. Борисполя без урахування трансфертів до бюджетів інших рівнів та коштів, що передаються до спеціального фонду, за підсумками I півріччя виконано на 46,1%. На це вплинув високий рівень планових річних показників за видатками. У структурі видаткової частини бюджету міста за економічною класифікацією переважають поточні видатки, а саме: видатки за захищеними статтями загального фонду місцевого бюджету. Обсяг кредиторської заборгованості бюджету м. Борисполя протягом I півріччя дещо збільшився, проте її обсяг є незначним.

Як і у попередніх роках, Бориспіль зберігає статус міста-донора та перераховує кошти до Державного бюджету: у січні-червні 2011 року перераховано 30,6 млн. грн., що становить 50% планового річного обсягу вилучення.

У I півріччі поточного року Бориспільська міська рада своєчасно та у повному обсязі здійснила обслуговування своїх прямих боргових зобов'язань.

Боргові зобов'язання

Консолідований борг м. Борисполя станом на 01.07.2011 р. складає 28,1 млн. грн., а консолідоване боргове навантаження бюджету міста є помірним: співвідношення обсягу консолідованого боргу до запланованого на 2011 рік обсягу доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів складає 17,4%.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг м. Борисполя підтверджено на рівні **uaA**, прогноз «стабільний».

Голова рейтингового комітету

А. М. Коноплястий

Старший фінансовий аналітик

О. П. Пугачова

Додатки

Додаток до рейтингового звіту №1

Бюджет м. Борисполя в форматі бюджетного балансу в 2007-2010 рр. та I півріччі 2011 року (загальний та спеціальний фонди разом), тис. грн.

Показник	2007	2008	2009	2010	I півр. 2011
Податкові надходження	104 297,5	119 373,3	124 429,4	141 522,3	86 055,4
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	11 230,8	13 160,9	12 379,8	19 322,8	7 957,1
Отримані трансферти на здійснення поточних видатків	21 376,6	29 225,3	30 908,3	36 046,5	19 175,8
Операційні надходження всього	136 904,9	161 759,5	167 717,6	196 891,6	113 188,2
Поточні видатки	52 498,4	73 069,7	76 465,2	87 447,0	47 514,6
Субсидії та поточні трансферти	42 087,5	83 881,9	97 462,8	108 238,9	51 276,1
Операційні видатки всього	94 585,9	156 951,7	173 928,0	195 685,9	98 790,7
Операційний баланс	42 319,0	4 807,8	-6 210,4	1 205,6	14 397,5
Фінансовий дохід	2 022,8	5 334,0	2 724,8	1 573,8	568,7
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	0,0	302,9	1 211,8	1 211,8	605,9
Фінансовий баланс	2 022,8	5 031,1	1 513,0	362,0	-37,2
Поточний баланс	44 341,8	9 838,9	-4 697,4	1 567,7	14 360,4
Капітальні надходження	2 620,0	2 787,7	2 651,0	5 233,0	3 230,6
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	0,0	833,8	4 440,1	156,7	99,0
Капітальні надходження всього	2 620,0	3 621,5	7 091,1	5 389,6	3 329,6
Капітальні видатки	12 384,4	28 606,1	16 164,8	11 532,5	3 054,1
Капітальні трансферти без трансфертів до бюджету розвитку	967,0	89,0	647,8	593,1	55,6
Капітальні трансферти, здійснені до 01.01.2011р. до бюджету розвитку	0,0	2 456,6	4 440,1	0,0	0,0
Капітальні видатки всього	13 351,4	31 151,7	21 252,7	12 125,7	3 109,7
Капітальний баланс	-10 731,4	-27 530,2	-14 161,6	-6 736,0	219,9
Баланс після капітальних видатків	33 610,4	-17 691,3	-18 859,1	-5 168,3	14 580,3
Профіцит / дефіцит	33 610,4	-17 691,3	-18 859,1	-5 168,3	14 580,3
Фінансування	-33 610,4	17 691,3	18 859,1	5 168,3	-14 580,3
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Бориспільської міської ради

Додаток до рейтингового звіту №2

Фінансування бюджету м. Борисполя у 2007-2010 рр. та I півріччі 2011 року (загальний та спеціальний фонди разом), тис. грн.

Показник	2007	2008	2009	2010	I півр. 2011
Профіцит/дефіцит	33 610,4	-17 691,3	-18 859,1	-5 168,3	14 580,3
Фінансування	-33 610,4	17 691,3	18 859,1	5 168,3	-14 580,3
Зміни залишків	-13 122,0	22 299,3	-16 524,9	-1 721,7	1 919,7
залишок на початок року	12 972,3	26 094,4	3 795,1	20 319,9	22 041,6
залишок на кінець року	26 094,4	3 795,1	20 320,0	22 041,6	20 121,9
Фінансування за рахунок казначейського рахунку	0,0	0,0	0,0	6 890,0	0,0
Залучення	0,0	0,0	0,0	6 890,0	0,0
Погашення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Зміни обсягів депозитів та цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю	-19 857,0	-13 608,0	35 384,0	1 041,0	-16 500,0
Повернення коштів з депозитів або пред'явлення цінних паперів	6 680,0	51 496,0	40 879,0	14 191,0	0,0
Розміщення коштів на депозитах або придбання цінних паперів	26 537,0	65 104,0	5 495,0	13 150,0	-16 500,0
Фінансування за борговими операціями	0,0	9 000,0	0,0	0,0	0,0
Запозичення	0,0	9 000,0	0,0	0,0	0,0
Погашення	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Інші розрахунки	-631,4	0,0	0,0	-1 041,0	0,0
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: Фінансове управління Бориспільської міської ради

Додаток до рейтингового звіту №3

Графік виплати відсотків за облігаціями Бориспільської міської ради обсягом 9 млн. грн.

Порядковий номер відсоткового періоду	Дата початку та закінчення виплат відсоткового доходу	Тривалість відсоткового періоду, днів	Річна відсоткова ставка, %	Обсяг виплат на всю кількість облігацій, тис. грн.
1	21.10.2008	91	13,5	302,94
2	20.01.2009	91	13,5	302,94
3	21.04.2009	91	13,5	302,94
4	21.07.2009	91	13,5	302,94
5	20.10.2009	91	13,5	302,94
6	19.01.2010	91	13,5	302,94
7	20.04.2010	91	13,5	302,94
8	20.07.2010	91	13,5	302,94
9	19.10.2010	91	13,5	302,94
10	18.01.2011	91	13,5	302,94
11	19.04.2011	91	13,5	302,94
12	19.07.2011	91	13,5	302,94
13	18.10.2011	91	13,5	302,94
14	17.01.2012	91	13,5	302,94
15	17.04.2012	91	13,5	302,94
16	17.07.2012	91	13,5	302,94
17	16.10.2012	91	13,5	302,94
18	15.01.2013	91	13,5	302,94
19	16.04.2013	91	13,5	302,94
20	16.07.2013	91	13,5	302,94
Всього	-	1 820	13,5	6 058,80

Джерело: Проспект емісії облігацій внутрішньої місцевої позики м. Борисполя